

Velmi utěšená a kratochvílná historie
o krásné panně Mageloně,
dceři krále z Neapolis,
a o jednom rytíři jménem Petrovi,
znameního hraběte z Provincí synu.
Kterážto historie prve z francouzské
řeči v německou a nyní zase v nově
z německé v českou s pilností
přeložená jest.

Vytištěná v Holomouci
u Jozefy Hirnlovy
skrz Jozefa Losertha,
faktora, 1780.

Začíná se šťastně nížeji psaná historie o jednom ctném a udatném rytíři jménem Petrovi, jednoho znamenitého hraběte z Provincí synu, a o krásné Mageloně, krále z Neapolis dceři, kterážto historie byla z jazyku francouzského přeložená, když se čtlo od narození vykupitele našeho Krista Pána jeden tisíc čtyry sta padesáte tři léta po na nebe vstoupení Páně, když s jinými příležitostmi místy a zeměmi Provincia, Legedoní a Aquitania k svatě víře křesťanské byly přistoupily.

Byl jaký hrabě z Provincí jménem Jan Ceryse, kterýž měl manželku, dceru Alvárya z Dalbarye, ti měli jediného syna jménem Petra, kterýžto všecky jiné v udatnostech a v kratochvilích rytířských převyšoval a více boskými než lidskými způsoby se ukazoval, a k tomu byl přátelský a u veliké poctivosti chován netoliko od rytířstva, ale ode všech obyvatelův té země. Poddaní jeho Pánu Bohu děkovali z takové vrchnosti, že jim takového dobrého správce dáti ráčil. Zvláště pak pán hrabě, otec jeho, a máte neměli žádné větší radosti než nad synem svým s takovou jeho udatností.

KTERAK SE JEDNOHO ČASU
TURNAJ SKRZE PÁNY O RYTÍŘSTVO
TÉHOŽ HRABĚTE Z PORUČENÍ
JEHO DRŽEL.

Páni a rytířstvo té země drželi jednoho dne turnaj, v kterémžto Petr, syn hraběte z Provincí, přede všemi chválu a daňk obdržel, ačkoliv mnozí neznámí a udatní rytíři při tom turnaji byli, kteřížto po skonání turnaje všickni od hraběte pro syna jeho ctění byli. Neb se

o něm pověst daleko roznesla, kterak by jemu v statečnosti nikdež rovného nemohlo nalezeno býti; rozmlouvaje o tom mezi sebou mnoho, zvláště pak jeden dal se slyšeti o krásné Mageloně, dceři krále z Neapolis, kteréžto v pěknosti a ctnosti nikdež podobná nemohla nalezená býti.

Mnozí pak rozličné kratochvíle rytířské provozovali, chtějíce se tím té panně zalíbiti. I stalo se jednoho dne, že přišel jeden rytíř k Petrovi a řekl jemu: „Vám by náleželo svět spatřiti, jeho běhu ohledati a zvykati způsobům a kratochvílem rytířským, abyste mohli v další známost přijíti; a bezpochyby uposlechnete-li mě, že milosti krásné panny dojdete.“ A když tomu Petr porozuměl, poněvadž prve také o krásné Mageloně slyšel, přemějšlel v svém ušlechtilém srdci, kdyby mohl od rodičův svých propuštěn býti, že by chtěl tak učiniti a svět vzhlednouti. Potom v krátkém času, jakž ten dvůr a turnaj pominul, myslil jest Petr sám v sobě, kterak by měl začíti, aby mohl propuštění od pána otce svého a paní matere své dosáhnouti, ti kteřížto o takovém oumyslu a jízdě jeho nic nevěděli.

I přihodilo se jednoho dne, že jest našel pána otce svého a paní matere svou spolu sedící, i umínil sobě za odpuštění prositi, a padše na kolena, řekl jest k nim: „Milostivý pane otče a milostivá paní máče, prosím vás ponížene, že mne jakožto svého poslušného syna vyslyšíte. Já vidím a znám to, že jste mne až do toho času ke všemu dobrému vedli a u veliké cti a chvále, také skrze mne mnoho statku vašeho utraceno jest, avšak jsem nikdá nic takového nedovedl, abych mohl něčeho dosáhnouti a tudy jiným v známost přijíti jako jiní páni a rytíři. Protož prosím (ač nebylo by proti vám), že mně, abych běhu světského ohledati a zkusiti mohl,

milostivě odpustiti ráčíte. Neb se u mě jistotně snáší, že vám z toho poctivost a mně veliký užitek bude. Z té příčiny, můj nejmilejší pane otče a má nejmilejší paní máče, prosím ponížene, že k tomu milostivé povolení dáte.“

A jak hrabě a hraběnka takové vůli syna svého porozuměli, nemálo z toho smutní byli, však proto odpověděl mu otec, řka: „Petře, synu milý, víš dobře, že my žádného syna nemáme krom tebe, a žádných jiných dědičův, jediné tebe. Také všecku nádeji i doufání naše (po Pánu Bohu) k tobě samému máme. A jestliže by se tobě na té cestě nešťastně zvedlo (čehož Pán Bůh za dlouhý čas zachovati rač), již hrabství a panství naše do konce k zkáze přijíti by muselo.“ Tolikéž paní máče jeho k němu mluvila: „Nejmilejší synu, tobě není potřebí světa zkoušeti, nebo tí všichni, kteří světa hledají, činí to pro peníze a pro bohatství a skrze to, aby u knížat a pánův milosti došli. Ale ty jsi bohatstvím, poctivostí, zmužilostí a rytířskou urozeností, přátelstvem a krásou dosti jako pak které kníže v světě obdařen. Také jsi dobré pověsti mimo jiné všecky skrze svou udatnost dosáhl a k tomu znamenité země a panství (buď Bůh pochválen) došel. I pročežs pak žádostiv ještě více cizího zboží nabyti? Oznam ty příčiny, pro kteréž té vůle jsi nás rodiče opustiti, a rozjímej sobě to, že my s žádným jiným větší radosti ani útěchy nemáme, jediné s tebou. Vzhledniž na tvého otce a na mou starost. A kdyby pak žádná jiná příčina nebyla, kteráž by tebe od tvého předsevzetí odvedsti mohla, vidí mi se tato slušna býti. I protož, nejmilejší synu můj, za to tebe (jakž máče syna prositi může) žádám, že se tím odjezdem tvým a s námi rozloučením upokojíš.“ A když Petr takové vůli rodičův svých porozuměl, ulekl se

náramně, však předce s sniženými očimi zase znovu počal prositi a řekl: „Já jsem ten, který vám poslušný a v všech věcech povolný býti chci. Jestliže by pak vás obou jednomyslná vůle byla, ještě jednou prosím a žádám od vás milostivého odpuštění, a v tom mi velmi vděčnou věc učiníte. Nebo člověk mladý nemůže nic lepšího učiniti, jedině v dobrém se cvičiti a světa zkusiti. Protož ještě vždy, což může nejponiženěji býti, žádám a prosím, že nad tímto odjezdem mým žádné těžkosti neponesete, nýbrž mně k tomu milostivě povoliti a mně odpustiti ráčíte.“

KTERAK HRABĚ A HRABĚNKA
SYNU SVĚMU PETROVI ODPUSTILI,
ABY MOHL SVĚT ZHLEDNOUTI.

Když hrabě a hraběnka takovému předsevzetí a vůli syna svého srozuměli, nevěděli, co by jim v tom slušelo učiniti, aby mohli žádosti a prosbě syna svého odepřiti, aneb povoliti; nebo syn jejich Petr předce tak na kolenách klečel, očekávaje od nich odpovědi. A jak jest je viděl dlouho mlčící, počal zase znovu prositi a řekl: „Můj nejmilejší pane otče, má ponížená prosba ještě jednou, že mně milostivě odpustiti [ráčíte].“ Odpověděl otec jeho: „Nejmilejší synu, poněvadž tak velikou chuť k tomu máš a vždy chceš běhu světského hledati, tehdy já a paní máte tvá tebe milostivě odpouštíme a k takové tvé jízdě (tak jak žádáš) povolení své dáváme. Než pamatuj, aby nic zlého před sebe nebral a nečinil toho, což by tvé urozenosti na škodu bylo. Miluj Pána Boha všemohoucího nade všechny věci, služ jemu

vždycky a vystříhej se zlého tovaryšstva a navrať se zase k nám tím časněj. Vezmi sobě koňův, zbraní, zlata a stříbra z statku mého, jakž mnoho potřeba ukazuje.“

Taková slova když Petr od pána otce a paní mateře uslyšel, děkoval jim oběma s velikou ponižeností. A vtom paní máte jeho odvedouc se s ním do soukromí, obdarovala ho třemi drahými a velmi pěknými prsteny, kterýž jsou za veliký poklad stály. I přijavši ten dar, děkoval paní mateři své pokorně. A tak strojil se na cestu, majíc s sebou služebníky stavu vyššího i nižšího, však prve rozzehnal se s otcem a mateří, kteříž jemu jakž prve poručili tovaryšstva dobrého se držeti a zlého varovati a k tomu, aby je oba v časté paměti měl. A tak Petr jel pryč což mohl nejtajněji a jel tak dlouho, až přijel do města Neapolis, kdež král Magelon, krásné Magelony otec, dvůr držel s královnou manželkou a dcerou svou, a jel do hospody na jeden plac, kterému do dnešního dne říkají Knížetčí plac. Když pak do hospody přijel, ptal se na obyčeje dvoru královského, žádaje v tom zprávy od hospodáře svého, byli-li by jací cizí a udatní rytíři při témž dvoře. Odpověděl jemu hospodář, že před nedávno minulými dni jeden ke dvoru přijel, jménem pán Hendrych z Kaprány, jemužto král velikou poctivost pro jeho znamenitou udatnost ukazoval, kterémužto z libosti honbu a turnaj k nejprv příští neděli vyvolati dal. I ptal se Petr dále svého hospodáře, budou-li také jiní neznámí rytíři a cizozemci k tomu turnaji připuštění. Odpověděl mu hospodář, že budou připuštění, jen aby každý dobře podlé vši potreby připravený na plac přijel.